

Технически университет-Габрово откри новата учебна година с тържествена церемония

Празникът се състоя на 14 септември 2015 година в зала „Възраждане“. Под звуците на студентския химн „Gaudeamus igitur“ тържествено бе внесено знамето на ТУ-Габрово, което първокурсниците и гостите

на тържеството посрещнаха със ставане на крака. На официалния подиум се нареди ректорското и деканско ръководство на Университета. Гости на тържеството бяха зам.-областният управител на Област Габрово Добро-

мир Валачев, Климент Кунев - зам.-кмет на Община Габрово, представители на местни и регионални институции, членове на Университетското настоятелство.

на стр. 3

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО

ИЗ ВЕСТНИК

Брой 4 (48) октомври 2015 г.

ISSN 1313-0870 НАСЛЕДНИК НА "СТУДЕНТСКА ПАНОРАМА" И "ОГЛЕДАЛО" Разпространява се безплатно

Радвам се, че ставам част от хилядите специалисти, завършили Университета в Габрово – сподели първокурсникът Сюлейман Юсеинов

На снимката са Изабела Йонкова, Ина Цонева, Грациела Гочева и Крисия Сиракова от Габрово (възпитанички на СОУ „Р.Каролев“), избрали специалността „Публична администрация“. Същата специалност избра и Красимира Андонова, но тя, заедно с Даяна Дамянова, която предпочете да продължи образованието си в специалността „Стопанско управление“, са възпитанички на ПТГ „Д-р Никола

Василиади“ в Габрово. Момичетата изразиха удовлетворение, че са студентки в града, в който са родени и напред ще бъдат сред близките и приятелите си. Очакванията им са да срещнат нови приятели. „Да успеем в университета, а после и да се реализираме“ – пожелаха си те.

Камелия Костова от Дряново избра „Икономика на търговията“. С тази специалност тя очаква да си изгради

много добра кариера, когато завърши. Тъй като средното й образование е икономическо, тя е убедена, че икономистите винаги ще бъдат търсени.

Андон Христов от Казанлък, специалност „Компютърни технологии в машиностроенето“ (КТМ) избира Технически университет-Габрово в резултат на разказите на приятели, завършили Университета. Вижда се като бъдещ програмист и затова ра-

на стр. 2

На добър час!

от стр. 1

боти сериозно върху самоподготовката си. Този, който му е помогнал да направи професионалния си избор, е баща му. Пожела си да не позволява да бъде късан, а да взема изпитите на първо явяване.

Здравко Мусов от Казанлък, специалност КТМ, също избрал ТУ-Габрово благодарение на разказите на приятели и близки на семейството му. Той и приятелите му искат да се изградят като сериозни, конкурентоспособни и търсени инженери.

Сюлейман Юсеинов от Казанлък, специалност „Компютърен дизайн в индустрията”: Изборът ми да кандидатствам в Технически университет-Габрово се случи благодарение на олимпиадите по чертане, в които участвах. Така се сблизих с Университета и научих повече за него и за преподавателите, за специалностите и професионалното развитие на неговите възпитаници. За себе си също мисля, че ще се развия много добре в професията и ще се реализирам. Радвам се, че ставам част от хилядите специалисти, завършили Университета в Габрово.

Симеон Танев от Севлиево, специалност „Автоматика, информационна и управляваща техника” (АИУТ), е възпитаник на ПМГ „Акад. Иван Гюзелев” в Габрово: Специалността ми хареса. Мисля, че тя е моят верен избор. Самият аз не спирам да се интересувам от новости в областта на автоматиката и доста чета. Очаквам

да получа още повече знания. И, разбира се, да срещна интересни, любознателни колеги.

Калин Тодоров от Габрово, специалност „Компютърни системи и технологии” (КСТ): Със Симеон бяхме в един клас в ПМГ

„Акад.Иван Гюзелев”. Избрах да уча в Технически университет-Габрово най-малкото затова, защото е в родния ми град, тук са приятелите ми и

близките. Това, че останах в Габрово, няма да попречи да реализирам мечтата си да се занимавам с програмиране.

Тържествена церемония за първия учебен ден

Скъпи първокурсници, добре дошли в нашия Университет!

Тук вие ще откриете нови приятели. Всеки ден ще трупате знания, опит и мъдрост. Предстоят ви години, изпълнени с предизвикателства, които ще направят силните още по-силни, а слабите ще пораснат. Не мислете, че нищо не зависи от вас и не вярвайте, като ви казват, че един човек не може да промени света!

Всеки от нас може да бъде този човек, защото всяка промяна започва с една малка крачка. Вие направихте своята крачка, избирайки нашия Университет.

От тук нататък всичко е във вашите ръце. Изправете се пред предизвикателството да бъдете студенти с гордо вдигната глава. Вярвайте в собствените си сили и продължете академичните социални традиции на родната студентска общност.

Надявам се, че след четири години ще имате възможността да изпитате искреното чувство на задоволство от постигнатото и благодарност към преподавателите.

От името на всички студенти на Технически университет-Габрово ви пожелавам здраве и успех!

На добър час, колеги!

От името на студентите в ТУ-Габрово – Моника Койчева, IV курс, „Икономика на търговията“

В обръщението си ректорът на Университета проф. Райчо Иларионов каза:

„Къде сте дошли да учите? Габрово е град, в който предприемачеството и индустрията винаги са били водещи. Само допреди двадесет-тридесет години Габрово беше център на машиностроенето, химията, електрониката, леката промишленост. Днес производствата са оборудвани с машини с висок интелект на управление, а 50% от хората, които обслужват тези високотехнологични производства, са възпитаници на Технически университет-Габрово.

Университетът е създаден преди пет десетилетия, за да обслужва не само региона, но и цяла България с инженерни кадри. Около 30 хиляди специалисти са завършили ТУ-Габрово. Всеки втори инженер в Казанлък и Габрово, Ловеч и дори Плевен е възпитаник на ТУ-Габрово. Не са малко примерите, в които изборът на Технически университет-Габрово е семейна традиция – завършил го е дядото, после бащата, а сега и внуъкът.

Нашите студенти се реализират различно. Имаме възпитаници, които са част от водещи софтуерни компании в Германия. Възпитаници на

ТУ-Габрово са създателите и собственици на „Стемо“, СТС Холдинг. Други трупат имидж за Университета и за България в различни точки на света. Сещам се за един наш възпитаник от Стара Загора, който създаде уред за измерване плътността на млякото. Този уред сега се купува в цял свят. Основателят на АМК „Задвижваща и управляваща техника“ Адолф Мюлер избра да изгради филиал в Габрово именно заради Университета и неговите кадри.

Наред с правото да получавате европейски стипендии и да ползвате

на стр. 4

Тържествена церемония за първия учебен ден

от стр. 3

В обръщението си към първокурсниците доц. Цв. Ганкова, водещ на тържеството, каза: „Скъпи първокурсници, в живота си всеки човек прави важни избори. Избирайки Технически университет-Габрово, вие също направихте своя. От днес поемате по пътя на своята професионална реализация, което означава, че започвате да учите своите нови житейски уроци. Докато се обучавате, ще преживеете вълнуващи мигове - ще ходите на лекции, ще имате колеги, ще срещнете нови приятели. Знайте, че по този път вие не сте сами. Ще бъдете подкрепяни не само от своите колеги и приятели, но и от нас, вашите преподаватели.”

програма „Еразъм” за студентска и преподавателска мобилност, тези от вас, които учат в специалността „Мехатроника”, трябва да знаят, че тя е акредитирана от Университета в град Шмалкалден, Германия, и ще могат да вземат дипломи, признати и в Германия, като ще проведат там част от образованието си през последната година.

Университетът работи по много международни програми за развитие на сътрудничеството. В процес на подготовка сме на договори за съвместно обучение на докторанти във Франкфурт и Митвайда, като с Гърция вече имаме такъв договор.

Постигнали сме доста успехи в областта на машиностроенето и технологиите. До всички тези неща вие ще се докоснете и ще работите заедно с преподавателите.

Университетът разполага с много добри общезития и студентски столове, където храната струва не повече от два лева.

Поздравявам ви, че сте избрали Технически университет-Габрово!”

Десетки студенти, учили в други висши училища у нас, избраха да продължат образованието си в Технически университет-Габрово, след като са прекъснали по различни причини. Повечето от тях ще учат задочно, което посочиха за едно от предимствата на университета. Броят на тези студенти е най-голям във факултет „Електротехника и електроника” – двадесет и осем. Те са изразили предпочитание към всички специалности и форми на обучение.

Във факултет „Машиностроене и уредостроене” са десет, като най-много от тях са избрали специалността „Компютърни технологии в машиностроенето”. Богомил Стефанов, например, е студент от III курс, специалност ОВКГТ. Той живее и работи в родния си град Монтана, но избра ТУ-Габрово заради възможността да продължи образованието си задочно.

Във факултет „Стопански” учат девет досегашни възпитаници на други университети, като всички те са избрали задочната форма на обучение.

Тържествена церемония за първия учебен ден

Повече от 50 години Габрово има един специален прозорец към света и това е нашият Технически университет.

През последните години сътрудничеството на преподавателите и студентите в международни проекти и в нови форми на обучение се развива изключително бурно. Предстоят още такива активности, за които ние, Областната администрация, ще помагаме всецяло.

Тази година е много важна за нашия град. Отбелязваме 155 години откакто Габрово е град и 180 години от въвеждането на новобългарското образование тук, в Габрово. Тези две годишнини

могат да бъдат сравнявани и да се види, че габровци са проумели още преди да направят града си, да видят колко е важно образованието - че чрез модерно образование те могат да станат свободни още преди неговото административно развитие.

Уважаеми първокурсници,

Поздравявам ви с това, че избрахте Технически университет-Габрово. Трябва да знаете, че не всичко ще ви бъде гладко през тези четири години. Искам да имате търпение и да бъдете много упорити. Сигурен съм, че имате чудесни преподаватели, с чиято помощ ще можете да усвоите знанието и науката.

Посещавам много фирми, срещам се с много работодатели и трябва да ви кажа, че там ви чакат още отсега като бъдещи техни специалисти. Индустрията в Област Габрово се развива много интензивно и има нужда от млади, квалифицирани кадри. Но трябва да положите усилия, за да бъдете на много добро ниво.

На добър час!

На многая лета за нашия Технически университет!

Добромир Валачев, зам.-областен управител на Област Габрово

В началото на всяка академична година се поздравяваме с новото начало, с предизвикателствата и върховете, които си поставяме за цел да покорим.

През изминалата 2014-та Техническият университет на Габрово отпразнува една важна дата, която беляза достоен и значим път.

Времето, прекарано в училище и в университета, е най-увлекателният, наситен и незабравим период от живота на човек, но той е и най-отговорният, защото именно образованието е предпоставка за успешна кариера и живот.

Технологиите се развиват стремително и

това изисква от нас непрестанно усъвършенстване и придобиване на нови знания.

Този празник обединява представители на различни поколения, защото всеки от нас по един или по друг начин се учи през целия си живот. Образованието е основа не само за жизнения успех на всеки индивид, но и за развитието на цялото общество.

В момента фокусът върху вас, уважаеми преподаватели и студенти, е особено голям, защото вие сте в основата на технологичните паркове и изследователските центрове, които визионерите определят, че са бъдещето на един европейски град. А Габрово е именно такъв град.

Тук, в Университета, вашите добри идеи и иновативни разработки ще се родят и развият, а след това компаниите ще ги внедрят и трансферират до крайните потребители.

На вас и вашите преподаватели пожелавам – не спирайте да търсите, питате и изисквате. Само така ще успеете да развиете своите способности и талант и да осъществите мечтите си.

От името на Таня Христова, кмет на Община Габрово,

Климент Кунев, зам.-кмет

Уважаеми проф. Иларионов, уважаеми колеги,

По случай началото на новата учебна 2015/2016 година имам удоволствието да ви поздравя от свое име и от името на студентската общност на България.

Всяко ново начало е изпълнено с възбуждане и надежда за бъдещето. Всяка нова учебна година е нова възможност, нов порив за знание, нова мечта за нас, студентите.

Вярвам, че нашата младежка енергия и силен дух са важен ресурс, който трябва да бъде укрепван и развиван, защото той е най-успешната инвестиция за модерна и просперираща нация.

Да бъдеш част от студентската общност на България е предизвикателство и възможност както за бъдеща професионална реализация, така и начин за осъществяване на идеи и средство за промяна на заобикалящия ни свят.

Висшето училище е мястото, където нашите цели, мечти и идеали се събират под общ покрив и само от нас зависи дали ще ги осъществим и следваме. Тук ние сме свободни да развиваме себе си и потенциала си, да създаваме приятелства, да творим бъдещето си и трябва да се възползваме от всеки миг и предоставена възможност.

Пожелавам на всички колеги, преподаватели и служители много здраве, успехи, гордост и удовлетворение от постигнатите резултати и мотивация за развитието на научния потенциал на България.

д-р Ангел Георгиев,

Председател на Националното представителство на студентските съвети в Република България

Стъпки за дуално обучение

Технически университет-Габрово е на прага на дуалното обучение

Дуалното обучение и приложението му у нас бе повод на 7 юли 2015г. в Технически университет-Габрово да се проведе кръгла маса по инициатива на фондация „Конрад Аденауер“ и Европейската фондация за образование, Щутгарт. В нея участваха представители на академичната общност и на бизнеса в региона. Гости бяха д-р Марко Анрд от Фондация „Конрад Аденауер“ в София и г-жа Моника Турхард от Европейската фондация за образование.

Проф. Волфганг Шустер представи подробно опита на германските университети в приложението на дуалното обучение.

Доц. Цв. Ганкова:

„Идеята за дуалното образование е иновативна и интересна, но тя не би могла да се реализира без активната подкрепа на бизнеса - каза доц. д-р Цветелина Ганкова, зам.-ректор „Международно сътрудничество и връзки с обществеността“ на Технически университет-Габрово, която бе модератор на работната среща.

Ако искаме да се ангажираме с намерението да бъде внедрено дуално образование, следва да се пред-

приемат няколко конкретни стъпки.

Когато водихме разговорите с ръководството и с ректора на Технически университет-Габрово, на първо място беше поставен въпросът за специалностите, по които бихме могли да правим дуално образование. С оглед на местния бизнес смятаме, че специалностите ще са в областта на машиностроенето и електротехниката. Вторият кръг проблеми, който беше поставен от представителите на бизнеса, касаеше подготовката и качеството на обучението. В това отношение ТУ-Габрово има добри

практики. Тук се реализират програми с четири немски университета за обучение с двойни дипломи. Качеството на това немско обучение се гарантира първо на базата на учебните планове, които се приемат едно към едно от партньорските университети. Второ, от програмите, които се водят на немски език, и трето, от немските преподаватели в сътрудничество с българските си колеги. По този начин се гарантира качеството на обучение в съответствие с изискванията за двойните дипломи.

Третият кръг проблеми касаят структурата, която е налице в университетите у нас. Следва да се подобри лабораторната база, където място има бизнесът. За целта трябва да се намери подходяща форма и да се инвестира в тях. Безспорно има голяма необходимост от инженери. Мястото им е в лабораториите и в реалната работна среда.

Следващият кръг проблеми засяга готовността на бизнеса за дуално образование. Ние сме изключително удовлетворени от това, че в региона имаме фирми с немски опит, които изразяват готовност да участват в този проект. Важното е бавно и методично да направим първите стъпки.”

Стъпки за дуално обучение

Проф. В. Шустер:

"Предвид отчетите на Европейската комисия и практическия опит тук, първо трябва да помислим и уточним с какви стъпки ще внедрим дуалното обучение. Защото до промените в образователната система не може да стигнем по революционен, а по еволюционен път. Трябва ни информация. Затова молбата ми е да се

плащат заплата. В Германия, в Баден Вюртемберг, имаме професионална академия. Имаме тази система за дуално обучение и студенти, които могат да бъдат свързани с десет хиляди фирми. Те може да бъдат и много малки, но всяка година да подпомагат по един студент. За едно място имаме десет кандидати. Студентът, избрал фирмата, полага усилия да работи добре, за да бъде оставен на работа после. Когато има добре обучен и подготвен

Проф. В. Шустер е бил дългогодишен кмет на Щутгарт. Сега е президент на Съвета на европейските общини и региони и президент на немския отдел на Съвета на общините и регионите в Европа.

Проф. В. Шустер е застъпник на концепцията за дуално образование в университетите - метод, който вече успешно се практикува от германските университети в сътрудничество с фирми.

във фирмите ще се водят в подходящо за тях време и с наличната инфраструктура. В началото ще предложим акредитирани специалности, така че студентът да получи немската ОКС „Бакалавър”. За да вземе двойна диплома, специалността трябва да е акредитирана и в България според немските и българските закони.

Мисля, че за младите хора това е един невероятно интересен опит. Те ще следват в България, като ще имат шанса да създадат мостове и в Германия. Така ще градят партньорски отношения с Германия, след като вече са се представили на пазара на

създаде работна група, която да систематизира всички теми, като например заплащането на обучението, как ще бъдат направени договорите, как ще се ангажират университетите, как ще бъдат трансферирани знанията и начините да се привлекат студенти и фирми.

Младите хора, които искат да учат по системата на дуалното образование, трябва да представят договор с фирмата, в която ще практикуват. Това е един триъгълник – университетът сключва договор с фирмата, фирмата - със студента. Фирмите, които търсят младите хора, трябва да гледат на тях като на работници и да им

човек, фирмата гледа да не го губи, а мисли за по-нататъшната квалификация на работниците си. Ето защо най-напред трябва да се подберат фирмите и после да се изберат високо мотивирани студенти, които в рамките на три години да трупат практически опит, да получават заплата и да защитят бакалавърска степен.

В началото трябва да знаем кои ще са пилотните фирми, с които ще започнем дуално обучение по една или две от инженерните, социалните или икономическите специалности.

Теоретичното обучение ще бъде около 50%. Когато всички елементи в университета свършат, семинарите

трудо там.

Провинция Баден Вюртемберг се развива идеално и това ще бъде голямо предимство за студентите по дуалната система, защото ще имат сигурна работа и същевременно ще добият практически опит. Фирмите имат добре квалифицирани сътрудници, които ще проследят и ще съпроводят тези млади хора в тяхното професионално развитие. Възможности за развитие ще има и в областта на изследователските проучвания и в икономическото развитие на региона, а не само за неговото стабилизиране.

Затова днес аз съм тук."

„Инженерно образование и професионална реализация на младите инженери” (EЕPRYE)

Това бе темата на семинара, организиран от Технически университет-Габрово, Съюза по електроника, електротехника и телекомуникации (СЕЕС), Федерацията на научно-техническите съюзи (ФНТС) в България и партниращи институции от страната и чужбина, който се проведе на 13 юли 2015г. в Заседателната зала на Университетската библиотека. Доклади по темата изнесоха преподаватели от университетите в България, Румъния, Сърбия и Италия.

Семинарът бе открит от ректора на Технически университет-Габрово проф. д-р инж. Райчо Иларионов, който каза в словото си: „Седмият интернационален семинар по инженерно обучение и реализация на младите специалисти е традиция. Ние се радваме, че той се провежда в нашия университет. Лично аз съм участвал в него няколко пъти. Чест е да се проведе в Габрово. Технически университет-Габрово е сравнително малък университет, но с добри традиции в съвременните методи на обучение, съответно и в развитието на науката и на много международни контакти, които и в момента поддържа. Миналата година чествахме 50-годишнината на Университета. Тя регламентира, че не сме нито млади, нито стари, като продължаваме да развиваме нашия опит дори в сътрудничество с вас. Ще се радвам да се

чувствате добре на територията на ТУ-Габрово и да постигнем необходимите резултати.”

С приветствия към участниците се обърна проф. д-р инж. Иван Ячев – председател на ФНТС в България и зам.-областният управител на Област Габрово инж. Добромир Валачев.

„На добър час!” на семинара пожела чрез изпратено поздравително писмо зам.-министърът на образованието и науката проф. д-р инж. Костадин Костадинов. В него се казва: „МОН отделя голямо внимание на инженерното образование като основен приоритет за ускореното технологично и икономическо развитие на страната. Затова за нас е голямо удоволствие да приветстваме участниците в авторитетния международен семинар „Инженерно образование и професионална реализация на младите инженери”, в който по традиция вземат участие изявени учени, преподаватели, ръководители и специалисти в областта на инженерното образование. През изминалите години този семинар се разви, укрепна и се утвърди като форум за обмен на добри практики, в който се осъществяват полезни и интересни срещи, провеждат се задълбочени дискусии и разговори, ползотворни както за участниците, така и за обществото. На основата на създадените традиции вярвам, че всички участници в семинара ще се

възползват по най-добър начин, за да представят своите постижения и да споделят опита си в областта на инженерното образование и професионалната реализация на младите инженери.”

Интересни доклади, свързани с обучението и реализацията на младите инженери, изнесоха доц. Цв. Ганкова (ТУ-Габрово), проф. И. Даков (ТУ-София), проф. С. Алексич (Университета в Ниш - Сърбия), проф. М. Репето (Политехника Торина - Италия), д-р А. Пойда (SIER - Румъния), акад. Я. Иванов (НТС - София), доц. Ч. Александров (ВМУ „Н. Вапцаров” - Варна), проф. Н. Михайлов (Русенски университет „А. Кънчев”), доц. С. Мирчев (СЕЕС) и д-р С. Пачеджиев (Младежка секция към ФНС в България).

Последва дискусия, на която участниците от Сърбия, Румъния, Италия и различни университети в България споделиха опита си и свързаните с реализацията на завършилите млади инженери проблеми. Представени бяха статистически данни за интереса към инженерното образование и реализацията на завършилите инженери на пазара на труда. Практиката показва, че след третата година над 70% от завършилите млади инженери имат реализация в отделните професионални направления.

„Инженерно образование и професионална реализация на младите инженери” (ЕЕПРУЕ)

от стр. 8

Безалтернативна тенденция остава ниският интерес на младите хора към инженерното образование. Две от причините, посочени в статистиката, са трудностите по време на следването и големите

очаквания на работодателите от младите инженерни кадри.

В паузите участниците в семинара с любопитство разглеждаха изложбата „Научните чудеса на Габрово”, подредена във фоайето на библиотеката на ТУ-Габрово.

Проф. д-р инж. Иван Ячев, председател на Федерацията на научно-техническите съюзи в България и на Съюза по електроника, електротехника и съобщения:

„...За да имаме мотивирани инженери, трябва да започнем да работим с тях още в средното училище.

Инициативата за този семинар възникна преди осем години. Тогава със Съюза на инженерите-енергетици в Румъния решихме да организираме двустранен семинар за проблемите на инженерното образование и реализацията на младите инженери в Румъния и България. Първите две години провеждахме семинара в Русенския университет „А. Кънчев”. Постепенно той придоби популярност и в него започнаха да се включват колеги от Сърбия и Италия, а по-късно и от Македония, Босна и Херцеговина, Молдова. Следващите издания ги проведохме в Букурещ - през 2011г., в Ниш - 2012г., Варна - 2013г., а през 2014г. - в Университета в Бая Лука, Босна и Херцеговина. Там за първи път имахме участници от Германия. Така от регионален семинарът прерасна в по-голям форум с европейски мащаб.

Въпросът за необходимостта от

повече инженери и мотивацията на младите хора към инженерното образование е поставян многократно. Това е сериозен проблем не само у нас, но и в цяла Европа. По отношение на реализацията на младите инженери в България има някакви проблеми, но е по-тревожно това, че у младите хора липсва мотивация да изберат технически и в частност инженерни науки. Ето защо едно от основните направления на

семинара в Габрово е как успяваме да привлечем млади хора към инженерните специалности. Колегите от чужбина споделиха интересен опит, благодарение на който се получиха интересни препоръки. Изводът, който се наложи, е че, за да имаме мотивирани инженери, трябва да започнем да работим с тях още в средното училище. Дори от още по-ранна възраст. Някога беше добра практика децата да участват в различни кръжоци. Днес не само ние, във Федерацията на НТС, но и в БАН вече го има виждането, че трябва да се работи с учениците.

За да постигнем резултат, е нужна подкрепата на държавата. Ето защо на тези семинари освен дискусия за обобщен подход за решаване на проблема, ние търсим начин как да мотивираме държавниците да предприемат стъпки за реални политики в това отношение. Готови сме да съдействаме на държавата за развитие на техническото и научно творчество на младежта. Нашата организация има структури в големите и в някои от по-малките градове. Вече имаме разработени идеи за навлизане в училищата. Без да повтаряме старото, някога техническото и научно творчество на младежта (ТНТМ) беше

много добра практика. Основната цел на нашата организация е издигане престижа на инженерите и развитие на инженерното образование, като не на последно място поставяме въпроса за реализацията на младите специалисти.

С университетите и училищата поддържахме много добри контакти. Но с представителите на властта, с всяко ново правителство започваме нови преговори и, докато стигнем донякъде, идват нови избори и нови хора на тези възлови длъжности. Като цяло нагласата на зам.-министрите е положителна, но нали, за да се постигне нещо, то трябва да бъде финансирано. С това правителство започнахме диалог и първите резултати считам, че са обнадеждаващи. Не бързам да казвам какво сме свършили, преди да сме го свършили.

С процесите на инженерното образование и професионалната реализация на младите хора е редно да се заеме Министерството на образованието. Чрез него държавата ще покаже, че е поела определени ангажменти за мотивацията на младите хора за инженерно образование. Това е министерството, което трябва да мисли за бъдещето на България. Инженерите движат прогреса на човечеството и затова сме длъжни да се грижим за развитието на този процес.

Една от причините семинарът да просъществува много години е, че всеки път получаваме нови идеи за развитие. Чрез две организации на национално ниво участниците в семинара представляват инженерите, а останалите са колеги от различни университети. Помежду си водим сериозна комуникация и тези проблеми се дискутират постоянно. Считам за добре това, че участниците от чужбина не са от столицата – там нещата са по-различни, а са от провинциални градове, където се вижда по-добре какво се прави и как се случва.

От Технически университет-Габрово получихме пълна подкрепа, за което много благодаря. Самият ректор проф. д-р инж. Райчо Иларионов е участник в семинара. Що се отнася до организацията в Габрово, има смисъл да я активизираме, тъй като това ще означава подпомагане както на развитието на региона, така и на Технически университет-Габрово."

Професионален опит

Наши студенти на стаж в АЕЦ „Козлодуй“

Втора поредна година студенти от Технически университет-Габрово проведоха летния си стаж на територията на АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД.

Тринадесет студенти от факултет „Машиностроене и уредостроене“ във

втори и трети курс на специалностите „Отоплителна, вентилационна и газова техника“ (ОВКГТ) и „Техника и технологии за опазване на околната среда“ (ТООС) преминаха практическото си обучение в реална работна

среда в първата атомна централа в България.

В едноседмичен практически курс студентите и техният ръководител ас. инж. Георги Илиев преминаха редица обучения за допуск до площадката на АЕЦ „Козлодуй“.

Курсът на обучение включваше най-напред запознаване с основните съоръжения по I-ви контур на блок „ВВЕР (Водо-воден електрически реактор)-1000“, запознаване с основните съоръжения по II-ри контур на блок „ВВЕР-1000“, системи вентилация в АЕЦ – класификация и експлоатация, водохимичен режим на „ВВЕР-1000“, принципна схема на ХВО (химико-водна очистка), посещение в сектор „Управление на материали и отпадъци“ (УМО) за извеждане от експлоатация на Блок 1 и 2, посещение на Блок 3 и 4 в системи за поддръжка за извеждане от експлоатация, посещение на Пети Блок, машинна зала и помпена станция, Радиоекологичен мониторинг (РМ) в АЕЦ „Козлодуй“, посещение в лабораториите им и цех „Брегова помпена станция“.

Енергоспестяващи решения

„Бош Термотехника“ проведе семинар със студентите от специалност „Отоплителна, вентилационна, климатична и газова техника“ от Технически университет-Габрово на тема „Енергоспестяващи решения за отопление и топла вода“. С не по-малък интерес в семинара участваха и преподавателите от катедра „Енергийна техника“.

Лекторите инж. Мартин Ерменков и инж. Стефан Златев представиха актуални енергоспестяващи решения за отопление и топла вода.

Във връзка с влизащата в сила

през септември тази година Директива за екодизайн, според която в страните-членки на Европейския съюз ще бъдат използвани само високоефективни котли с кондензна технология, беше представена актуалната гама газови отоплителни котли. Презентирани бяха и термичните соларни системи за топла вода, подпомагане на отопление и технологични процеси.

Лекторите обърнаха внимание на географските зони на България с различно попадащо количество слънчева енергия на годишна база. Беше дискутиран фактът, че зона-

ката ефективност на продуктите на „Бош Термотехника“ и цялостните решения, които марката предлага на българския пазар.

След презентационната част представителите на „Бош“ и ръководителите на катедрата обсъдиха възможностите за продължаване на сътрудничеството.

Ново партньорство

Преподавателите от Университета „Константин Бранкуши“ в град Търгу Жиу, Румъния, посетиха Технически университет-Габрово на 16 септември 2015 година. На срещата, която се проведе в Конферентната зала на Университетската библиотека, бяха представени двата университета като част от структурата на висшето образование в двете съседни страни. Обсъдени бяха областите, които могат да поставят началото на бъдещо съвместно сътрудничество. Това са научните изследвания, международните проекти и мобилности на преподаватели и студенти.

та с най-слабо слънцегреене в България отчита по-голямо количество слънчева енергия от зоната с най-силно слънцегреене в Германия.

Бъдещите специалисти проявиха особено голям интерес към висо-

Технически университет-Габрово демонстрира разработка във Франция

Френският град Дие бе мястото, където на практика се видя работата на зарядна станция за електромобили - дело на колектив от Технически университет-Габрово.

Иновативната разработка е по проект FastinCharge от Седма рамкова програма за периода 2012-2015 година. Партньори по него са Франция, Италия, Испания, Словакия и Гърция, както и Центърът за нови разработки на „Фиат“, френската фирма DBT, която произвежда зарядни станции, и фирма Euroquality, изпълняваща голям брой елитни европейски проекти.

Основната техническа работа по разработката на зарядната станция е извършена в Технически университет-Габрово от колектив – проф. Райчо Иларионов, доц. Николай Маджаров, д-р Стефан Милчев, д-р Антон Тончев, инж. Илиян Гърдевски, инж. Красимир Кръстев.

Разработката съперничи на съвременните иновации първо, защото зареждането се осъществява безконтактно, като енергията се прехвърля по електромагнитен път. Така се избягва неудобството да се използват тежки кабели и куплунги за присъединяване и рисковете от това в условия на дъжд, ниски температури и други. Второ, зарядната станция е предназначена за бърз заряд на електромобилите, като гарантира за 30 минути зареждане на батерията до 90% от

нейния капацитет. Друго предимство на разработката е, че може да зарежда електромобила както в статичен, така и в динамичен режим в случай, че се движи с по-малка скорост преди и след кръстовища и на места с ограничена скорост. В случай на приложение в градския транспорт зареждането може да става преди и след автобусните спирки, както и по време на престоя на тях.

През първия етап беше разработен прототип на зарядна станция за статичен и динамичен заряд, който беше демонстриран на работна среща в Габрово през месец юни 2012 година. Целта беше да се докаже техническата реализуемост на параметрите на заданието на проекта. На база на изпитанията на първия прототип през втория етап екипът извършва задъл-

бочени изследвания и оптимизации, свързани с компютърното моделиране на електромагнитната предавателна и приемна част от системата за предаване на електрическа енергия. Разработени са две станции – една за статично и друга за динамично зареждане на електромобили.

Посещението в град Дие бе в дни от 8 до 18 юни 2015 година. Там екипът от ТУ-Габрово заедно с партньорите си от Италия, Испания и Франция реализира и тества всички елементи, както на зарядната инфраструктура, така и на електрическия автомобил. Освен че енергийната и комуникационна връзка между зарядната станция и електромобила е безконтактна, разработката претендира за иновативност и заради това, че всяка зарядна станция се разглежда и като елемент на енергийната мрежа на съответния град.

Жителите на френския град Дие станаха свидетели на разработката в Деня на отворените врати – 17 юни, обявен от местната управа нарочно за представяне на проекта FastinCharge. Кметът на града Фредерик Шеро е изразил задоволство, че град Дие е домакин на един от трите европейски проекта за безконтактно зареждане на електромобили. Особено голям интерес е предизвикала реализираната на едно от кръстовищата в града станция за динамичен заряд – разказа доц. Н. Маджаров.

Първа по рода си лаборатория по телематика в ТУ-Габрово

дация „Конрад Аденауер“ и Националният клъстер за интелигентни транспортни и енергийни системи.

Форумът изпълни една от целите на организаторите, а именно да привлече интереса и събере на едно място представители на общинските власти с хора на науката и бизнеса. Участници от провинция Баден-Вюртемберг бяха г-н Юрген Айзеле – постоянен член на правителствената работна група за икономи-

и проектен ръководител на системи за управление на публични финанси. Те представиха добрите европейски практики в общинската телематика, както и разработки от новата инфраструктура.

Във форума участва и Калин Радев, изпълнителен директор на Software Group, която бе основен спонсор на симпозиума и дарител на хардуер и софтуер на „Система за наблюдение на свлачищата в област Габрово“, която стана причина в катедра КТТ на Технически университет-Габрово да бъде открита лаборатория по телематика, която е първата по рода си в страната. От нея ще се възползват както студентите, така и докторантите на университета. В разговорите между Software Group и Технически университет-Габрово бяха оформени стъпките на по-задълбочено сътрудничество в бъдеще.

Доц. д-р инж. Пенчо Пенчев

На 11 септември 2015г. в Технически университет-Габрово се проведе първия по рода си форум в България – Международен симпозиум „Общинска телематика – настояще и бъдеще“. Организатори на събитието бяха ТУ-Габрово, Община Габрово, Фон-

ческо сътрудничество с Република България, Томас Фидбек - дългогодишен кмет на община Биберах, Клаус Хабигер – високопоставен служител в международната клъстерна мрежа „Телематик Про“ и г-н Петър Душанов - представител на Община Торонто

С пълен брой студенти Университетът започна новата учебна година

Още на 3 юли 2015г. кандидат-студентите Михаил Миланов и неговия приятел Борислав Тарашев, и двамата от град Лом, се записаха за студенти в Технически университет-Габрово съответно в специалностите "Електроника" и "Компютърни системи и технологии". Същия ден студенти на ТУ-Габрово станаха и приятелите от Ст. Загора Красимир Гьорчев и Васил Станков, които избраха "Компютърни технологии в машиностроенето". Пожелаваме им "На добър час!"

Павлина Иванова, началник на Сектор „Учебна дейност“ в Технически университет-Габрово:

Съвременните технологии облекчиха контакта с кандидат-студентите, благодарение на което те получават своевременно всякакъв вид информация, която ги ориентира по-добре в избора и условията на кандидат-студентската кампания. Разработената платформа за On-line полагане на кандидат-студентски изпит беше експериментирана на практика.

За тази учебна година Технически университет-Габрово запази тради-

ционните си специалности. Практиката да се провеждат предварителни и изнесени изпити продължи. Те се провеждаха паралелно в Габрово, Стара Загора, Плевен, Монтана и Хасково. За завършващите ученици бяха организирани и състезания, където оценките бяха признати за оценка от приеман изпит по общотехническа подготовка, математика, български език и литература, география и икономика. Също със статут на приеман изпит бяха индивидуалните постижения на участниците в национални състезания, каквото е „Мога и зная как“, олимпиадите по техническо чертане.

Изключително ползотворно е целогодишното класиране на участниците в състезания и предварителни изпити. По този начин до провеждане на основните изпити бяха запълнени петдесет процента от местата за редовно и задочно обучение в степен „Бакалавър“. Голяма част от младите хора предпочитат да работят и да учат същевременно.

Напоследък се наблюдава все по-зряла професионална ориентация. Тази изключително положителна тенденция поляка-лека измества самоцелното записване в университет и недостатъчната мотивираност на някои студенти.